

ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 133: Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Loft over grundskyldpromillen for produktionsjord).

Af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen). (Fremsat 9/12 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karen J. Klint (S):

Når man har med lovforslag at gøre, som er en direkte opfølgning af en finanslovaftale, kunne man jo godt gå op og holde en tale om, hvilke blomster der gror i forskellige haver, men det skal jeg så undlade at gøre og bare konstatere, at det er Socialdemokratiets opfattelse, at der med udmøntningen i lovforslag nr. L 133 er taget højde for de økonomiske og administrative konsekvenser af det med finansloven vedtagne 2-årige loft over primærkommunernes grundskyldpromille på produktionsjord.

Da kommunerne havde fastlagt deres grundskyld for 1999, da vi vedtog finansloven, skal der være en regulering, og den kan så først ske i andet halvår af i år.

Jeg skal også lige bemærke, at nr. L 133 først kan træde i kraft, når det er godkendt af Europa-Kommissionen, og dette vil nok tage et par måneder, fra vi er færdige med behandlingen her, men vi forventer ikke, der er problemer i det, idet Kommissionen før har godkendt tilsvarende ordninger.

Kommunerne kompenseres for indtægtstab, som i 1999 er beregnet til ca. 220 mio. kr. Socialdemokratiet støtter lovforslaget.

Bodil Thrane (V):

En af de gode ting i finanslovaftalen, som Venstre naturligvis står helt bag, var dette lille forslag om at sænke den kommunale grundskyldpromille. Det er en håndsrekning til et trængt erhverv og i øvrigt en af Venstres mærkesager,

da der efter vores opfattelse overhovedet ikke skal være skat på produktionsjord.

Loven skal ganske vist kun gælde i et par år, og vi kan have et ønske om på et tidspunkt at få gjort ordningen permanent, men det er jo ikke på dagsordenen i dag.

Hvis jeg så drejer kasketten, ser jeg jo på lovforslaget ud fra en kommunalpolitisk betragtning, og så er det jo forståeligt, at de kommuner, der har holdt en lav grundskyldpromille, nu ærgrer sig lidt over ikke have sikret nogle ekstra millioner kroner til den kommunale økonomi, der i de her år er særdeles anstrengt. Men, men, men fordelene – en håndsrekning til erhvervslivet, landbruget – glæder vi os over, og vi skal medvirke til en meget hurtig sagsbehandling, når vi taler om såvel det tekniske som det politiske.

Henning Grove (KF):

Da vores ordfører, hr. Knud Erik Kirkegaard, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

I Det Konservative Folkeparti har vi det principielle synspunkt, at produktionsjord ikke bør beskattes. Så langt går regeringen og finanslovparterne ikke med dette forslag, men indfører et loft over den primærkommunale grundskyld på produktionsjord på 8 promille i 1999 og 2000. Det er en stor fordel for erhvervsdrivende, og det hilser vi med tilfredshed.

Vi må sige, at i modsætning til tidligere er det ikke bare produktionsjord, men også skovejendomme, der er kommet med, og det er vi tilfredse med fra konservativ side, da det var et af vores ønsker.

Lovforslaget er et led i finanslovsforliget, og derfor står vi selvfølgelig bag det.

Kristen Touborg (SF):

Lovforslaget er som bekendt en udmøntning af finanslovsforliget for 1999. Lovforslaget indebærer, at landbrug, gartnerier m.v. får et loft over den kommunale ejendomsskat på 8 promille. Kommuner, som har fastsat en højere promille, kompenseres ifølge aftalen. Aftalen koster staten 220 mio. kr. pr. år.

Efter SF's opfattelse indebærer lovforslaget en omfordeling af statsmidler, som er uhenigtsmæssig. Med lovforslaget nedskrives skatten med 220 mio. kr., fortrinsvis for de store jordbesiddere, medens det kun betyder minimalt for almindelige bønder.

Jeg kan tage min egen gård som eksempel. Lemvig Kommune har sat grundsatsen til 12 promille, og det betyder altså for en gård som vores, der nogenlunde er en gennemsnitsgård, en lempelse på 2.400 kr. pr. år. Jeg må jo sige, at i forhold til den omsætning, vi i øvrigt har i landbruget, er det ikke noget stort beløb, men det er naturligvis i god overensstemmelse med grundtonen i finanslovsforliget i øvrigt, at den, som har, skal mere gives.

I SF finder vi, det var bedre, at regeringen, hvis den måtte have penge i overskud, skulle lægge sociale kriterier ind, når pengene deles ud. F.eks. kunne man jo give dem til kommunerne og så stille krav om, at de skulle bruges til forbedret hjemmehjælp. Det er der i høj grad behov for.

Christian H. Hansen (DF):

Lovforslaget her er jo en del af finanslovaftalen. Det er et af de forslag, som trækker i den rigtige retning.

Lovforslaget indebærer en nedsættelse af landbrugs- og skovbrugsejendomsskatterne på ca. 220 mio. kr. i hvert af årene 1999 og 2000. Landbruget er eksempelvis år for år blevet pålagt afgift på afgift, ikke mindst med det nye skud på stammen – indførelsen af »Vandmiljøplan II« – som også betyder øgede udgifter for det danske landbrug.

Derfor er vi i Dansk Folkeparti meget tilfredse med, at der nu kommer nogle lempelser for disse erhverv. Dette er et af de forslag, hvor man kan sige bedre sent end aldrig. Da vi i Dansk Folkeparti er af den helt klare opfattelse, at denne beskatning på produktionsjord helt skal afskaffes, ser vi frem til, at det er en helt ny trend, regeringen er kommet ind i.

Vi må så se efter år 2000, om tendensen til nedsættelser fortsætter, således at vi langsomt til gavn for erhvervene og samfundet kan få en gradvis afskaffelse af denne beskatning.

Vi kan meddele, at vi støtter lovforslaget og vil være medvirkende til en hurtig udvalgsbehandling, således at forslaget snarest kommer videre til vedtagelse ved tredje behandling i Folketinget.

Ebbe Kalnæs (CD):

Der kan vel næppe være nogen, der er i tvivl om, at det for CD er en god dag, når vi vedtager sådan noget som det her. For os er det jo en sag, der har 25-års jubilæum sammen med os selv. Vores holdning til grundskyld generelt er, at vi

aldrig har ment, at det er skat efter evne, og når det gælder skat på landbrugets produktionsjord, har vi jo gentagne gange gennem alle årene i forskellige regeringskonstellationer forsøgt at komme af med den.

Nu har vi fået en grænse på 8 promille. Det er ikke så meget, men det er den rigtige vej. Det var selvfølgelig en af de ting, vi i finanslovaftalen var utrolig tilfredse med. Vi synes også, der ligger nogle signaler i det. Som andre har sagt, er produktionsjorden og de mennesker, der lever af den, jo udsat for en lang række andre omkostninger i de her år, som der kan argumenteres for på forskellig måde.

Det her er et godt signal. Vi er meget glade for det, og vi går varmt ind for lovforslaget.

Dorit Myltoft (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte dette lovforslag, som er blevet aftalt som led i finansloven for 1999, om, at der i de følgende 2 år indføres et loft over den primærkommunale grundskyld på produktionsjord på 8 promille.

Frank Aaen (EL):

For det første må man jo undre sig meget over, at regeringen er gået med til det forslag her, for jeg har – også gennem den snak, vi gennem årene har haft med regeringen – forstået, at den faktisk ønsker på sigt at øge skattebidraget fra jord og fast ejendom sammenholdt med andre skattekloder, for når det drejer sig om personskat, formueskat og alle mulige andre skatteformer, kan folk nemt flytte ud af landet. I modsætning hertil er det faktisk sådan, at jord og fast ejendom ikke er noget, man kan flytte ud af landet, og derfor er det en god og varig skattekilde i en verden, som bliver mere og mere international. Det er jo også derfor, man har sagt til kommunerne: Værsgo at sætte grundskylden op, har opfordret til det, tilskyndet til det.

Så kommer det her forslag, som går fuldstændig i den modsatte retning. Det må man jo undre sig over, og det er selvfølgelig ikke et forslag, regeringen egentlig ønsker, men det er rent ud sagt bestikkelse af nogle partier for at få finanslovsforliget igennem.

For det andet vil jeg sige, at det jo er misbrug af penge på et tidspunkt, som også SF var inde på det før, hvor vi ser, at kommunerne ikke er i stand til at leve op til de helt berettigede forventninger, befolkningen har om bedre sundhed, bedre hjemmehjælp, ordentlig pasning af børnene osv. Ja, her ødsler man 220 mio. kr. til

noget fuldstændig nytteløst og først og fremmest til folk, der har penge nok i forvejen.

For det tredje vil jeg sige, at vi meget gerne under udvalgsarbejdet vil have svar fra ministeren på, hvordan gevinsten på det her forslag fordeler sig. Hvordan fordeler den sig på forskellige ejendomsstørrelser? Vi vil så få at vide, at godsejerne i Danmark, hvor få de så er, i gennemsnit får meget, hvorimod de små landbrug, skal vi kalde det nu om dage, som der er mange flere af, får så lidt ud af det.

Jeg tror, det vil være meget godt, at vi virkelig får anskueliggjort, at det her i virkeligheden er at give penge til nogle af dem, der i forvejen har allermest, for jo mere jord man har, jo større formue man har, jo større gevinst får man på det her forslag. Det er sådan set noget af det mere asociale, som vi her er vidne til, helt i stil med dengang regeringen fjernede formueskatten, helt i stil med dengang regeringen gik med til at sænke beskatningen ved arv af store formuer. Ja, det her er jo i samme stil: De, der har meget, skal have endnu mere. Jeg siger, det er godt, det ikke er os, der er med til at lave sådan en aftale.

Jeg synes egentlig talt, det er mærkeligt, at V og K, som jo normalt siger, at de skal forsvare de almindelige mennesker her i samfundet, har lavet et forslag, der går ud på, at de, der har mest, i den grad skal rage til sig.

Thorkild B. Fransaard (FP):

Lovforslaget her er en del af finanslovforliget. Det er et forslag, som vi i Fremskridtspartiet med glæde vil støtte og kan stemme for. Det er et skridt i den rigtige retning, at der bliver loft over skatten på produktionsjord.

Det er ingen hemmelighed, at vi selvfølgelig helst så, at den efter vor mening uretfærdige skat helt forsvandt. Men dette er et skridt i den rigtige retning, og det glæder vi os til at stemme for.

Nu skal dette her jo gælde i 2 år, og så må vi se, hvad der så sker. Det kunne jo være, vi havde en anden regering, inden de 2 år er gået, og så er der måske mulighed for helt at få afskaffet den her uretfærdige skat.

Det er blevet nævnt, at kommunerne sagtens kan bruge pengene, og derfor skal man sige, at de ikke får nok ind, men nu er det jo sådan, at med det forslag her får de fuld kompensation, så der er ingen problemer i den sammenhæng.

Selve lovforslaget vil vi selvfølgelig støtte, og vi ser frem til, at vi helt kan få afskaffet den uretfærdige skat.

Tove Videbæk (KRF):

Dette lovforslag har til hensigt at lægge loft over grundskylden ved de 8 promille. Det er en sag, som Kristeligt Folkeparti varmt kan gå ind for. Kristeligt Folkeparti har selv foreslået det.

Vi har arbejdet for det, bl.a. i forbindelse med finansloven for 1999, og vi betragter det da også som et af vores resultater i finanslovforhandlingerne.

Der var for øvrigt i forslag til finanslov for 1999 lagt op til besparelser over for landbruget, bl.a. skulle der skæres 87 mio. kr. af tilskuddet til konsulentordningerne. Denne besparelse vendte vi os imod, idet landbrugskonsulenterne jo netop spiller en central rolle, når det gælder om at få den nyeste forskning og de nyeste metoder ud til landmændene, bl.a. vedrørende miljø, dyrevelfærd og fødevarer kvalitet.

Denne besparelse mente vi derfor var helt malplaceret i relation til netop den målsætning, regeringen ellers har formuleret om bedre miljø, bedre dyrevelfærd og øget fødevarer kvalitet.

Landbruget er et af vore virkelig bærende eksporterhverv, og ønsker vi, at landbruget fortsat skal skaffe mange gode kroner til landet, ja så må vi give landbruget ordentlige forhold at arbejde under.

Vi mener, at landbruget i de senere år har været udsat for dels en hetz, dels mange ekstra udgifter og afgifter, som har ramt det hårdt, bl.a. med »Vandmiljøplan II«. Derfor har Kristeligt Folkeparti også det seneste års tid forsøgt at skaffe en kompensation til landbruget.

Beskatningen af landbrugets produktionsjord er steget betydeligt gennem de senere år. I kommunerne skal grundskyldpromillerne, som det er nu, fastlægges mellem 6 promille og 24 promille. Gennemsnittet i budgettet for 1999 er på 13,13 promille. På landbrugsejendomme var der imidlertid et loft på 15 promille, men dette er nu udløbet.

I 1998 havde 69 kommuner en grundskyld på 6 promille, mens resten af kommunerne lå højere. Den gennemsnitlige grundskyldpromille i 1998 for landbrugsjord var på 11,9.

Skatten på landbrugets produktionsjord vil stige fra 545 mio. kr. i 1996 til 790 mio. kr. i 1999, såfremt der ikke bliver indført et loft over grundskyldpromillen.

Herudover kan man forvente en yderligere stigning på 100 mio. kr. i skatten på landbrugets produktionsjord i år 2000.

Loftet på 8 promille over den primærkommunale grundskyld vil imidlertid medføre en reduktion i landbrugets jordskat på ca. 220 mio. kr., men der vil fortsat være en betydelig beskatning af landbrugets produktionsjord og på et højere niveau end tidligere.

Landbruget har gennem de senere år oplevet et indtægtsfald fra planteavl. Også dette begrundes, at der fremover bør ske en yderligere reduktion af beskatningen af landbrugets produktionsjord, således at nærværende forslag blot bør betragtes som et skridt i den rigtige retning.

Kristeligt Folkeparti ønsker jordskatterne i landbruget helt afskaffet, men som et minimum bør loftet over jordskatterne, der behandles i nærværende lovforslag, gøres permanent.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg vil gerne sige tak til de forskellige ordførere, og jeg skal ikke gøre det her langt. Det er jo rigtigt, det er et led i finanslovaftalen, og de, der har underskrevet den, har jo også støttet forslaget her. Så vidt så godt.

Jeg tror, det var fru Karen Klint, som understregede, at det skal forelægges Europa-Kommissionen, inden det går til vedtagelse.

Det er også rigtigt, som det er understreget af flere, at kommunerne bliver kompenseret for det.

Så er jeg selvfølgelig ked af, at fru Bodil Thrane, som kommer fra Sindal, ikke kan få flere penge hjem til Sindal på den her sag, fordi Sindal selv har sat grundskyldpromillen til 6. Det kunne man jo så have ladet være med, men det skal jeg ikke blande mig i.

Det, der er interessant, er, at den eneste ordfører, som er landmand, går imod det. En gård-ejer – måske er han også landmand – står her og siger, at de 2.400 kr. ikke er meget. Det er selvfølgelig af politiske grunde, han gør det, for trods alt er 2.400 kr. vel også en sum penge, men jeg aner ikke, hvor høj indtægten er for det landbrug.

Så er der kommet forskellige principielle bemærkninger og ikke mindst fra SF og fra Enhedslisten. Dem har jeg ikke så meget at sige til i dag, for det er ikke en debat om, hvordan vi vil have grundskylden fremover, det er debat om et forlig, vi har indgået, og jeg tror, at selv

hr. Frank Aaen, når han indgår forlig, også somme tider kommer til at gøre et eller andet, som han ikke ville have gjort, hvis han ikke havde indgået et forlig. Det er det eneste, jeg vil kommentere i den retning.

Så vil jeg også sige til dem, der mener, at alle de penge, vi kan finde og spare, skal gå til hjemmehjælp, at så enkel er situationen nu engang ikke i kommunerne. Hvis man fandt flere penge, er der mange andre steder, man nok kunne bruge dem.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nå, men det er da fint, at indenrigsministeren synes, at pengene kunne gøre bedre gavn ude i kommunerne. Sådan forstod jeg det sidste, der blev sagt.

Så vil jeg bare sige om Enhedslistens holdning til forliget, at den netop er det modsatte af det, regeringen her har gjort. Vi kunne aldrig drømme om at indgå et forlig, hvor der indgår et element, som vi er direkte lodret imod. Det har sådan set været vores princip. Det er også derfor, vi flere gange er gået ud af forhandlinger, når regeringen ikke har villet bøje sig.

Jeg synes i øvrigt, at man her på Christiansborg skulle have det princip, at når man laver aftaler, laver man aftaler om det, man er enig om. Så må man selvfølgelig gå på kompromis på den måde, at man ikke kan få alt, hvad man gerne vil have; men alt sammen skal gå i den rigtige retning, i stedet for de her mærkelige aftaler, hvor noget godt og noget skidt er blandet sammen. Det gør, at vælgerne udenfor jo overhovedet ikke kan finde ud af, hvad der foregår. Købmandshandel – det er ikke vores bord, og det burde andre faktisk lære af.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 70:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af den kommunale styrelseslov.

Af Kristen Touborg (SF) m.fl.
(Fremsat 11/12 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

SF's beslutningsforslag udspringer af kartelsagen vedrørende et datterselskab under Tarco A/S, der er et privatretligt aktieselskab, ejet af en række kommuner og amtskommuner som fælleskommunale selskaber. For en god ordens skyld og for at vi ikke bevæger os for langt ud, skal jeg minde om, at det ikke er kartelsagen vedrørende Tarco A/S, som er til debat i dag.

Min første bemærkning til forslaget skal være, at det er vanskeligt præcist at udlede, hvad hensigten er. Der er efter min mening flere uklarheder i SF's forslag. Ifølge teksten til beslutningsforslaget ønsker SF en ændring i den kommunale styrelseslovs valgsystem, således at der ved valg af kommunalbestyrelsesmedlemmer til bestyrelser i kommunale fællesskaber, selskaber, foreninger og fonde sikres kommunalbestyrelser en bredere politisk repræsentation.

Samtidig er det som nævnt kartelsagen vedrørende Tarco A/S, der er anstødsstenen, men bestyrelsen i Tarco A/S er jo kun indirekte udpeget af de kommuner og kommunale selskaber, som deltager i det selskab. Bestyrelsen er valgt på en generalforsamling, hvor de enkelte kommuner har stemmeret efter deres ejerdele, som man nu har i et aktieselskab.

Der er ganske vist i aktieselskabsloven hjemmel til, at aktieselskabets vedtægter kan tillægges offentlig myndighed, ret til at udpege et eller flere medlemmer til bestyrelsen, men en sådan bestemmelse findes ikke i vedtægterne hos Tarco.

Med andre ord ser det ikke ud til, at SF's forslag dækker den sag, som ifølge SF er baggrunden for fremsættelsen af beslutningsforslaget. Hvis forslaget skal give mening, må det forudsætte, at SF ønsker styrelsesloven ændret, så de mindre partier i højere grad er repræsenteret i selskaber m.v., hvor der deltager flere kommu-

ner, og hvor kommunernes repræsentanter udpeges efter styrelseslovens regler.

Efter de gældende regler i styrelsesloven eksisterer der to valgurner ved valg af kommunalbestyrelsesmedlemmer til udvalg, kommissioner, bestyrelser og lign. Valget foregår ved flertalsvalg, hvis en kommunalbestyrelse skal vælge ét medlem. Valget foretages ved forholdstalsvalg efter dannelse af valggrupper, hvis en kommunalbestyrelse skal vælge to eller flere medlemmer.

Jeg kan jo ikke forestille mig, at man i SF er uenig i disse regler, for så vidt angår de situationer, hvor der kun deltager én kommune i det pågældende selskab m.v. Reglerne sikrer, at der ved kommunalbestyrelsesvalg af medlemmer til udvalg, kommissioner, bestyrelser og lign. er størst mulig opbakning i den enkelte kommunalbestyrelse. Valget sikrer ligeledes en fordeling af poster, der afspejler forholdet mellem den enkelte kommunalbestyrelses politiske partier. Men styrelseslovens regler anvendes, uanset om der deltager flere kommuner i de selskaber, der skal foretage valget.

SF's tanke er som nævnt tilsyneladende, at der ønskes en helt anden valg måde i de tilfælde, hvor der deltager flere kommuner i det selskab, der skal udpeges en repræsentant til. Det kan man gøre til foreninger som KL og Amtsrådsforeningen, og der gør man det jo, men i bemærkningerne til forslaget skitserer SF en model, hvorefter kommunerne i de tilfælde, hvor valget sker efter forholdstal på baggrund af stemmetallene ved de seneste kommunalvalg, deltager under ét. Det er altså en begyndende kommunesammenlægning, i alt fald i beskedent omfang.

Det er rigtigt, at man på denne i øvrigt ganske enkle måde ville kunne etablere en valgordning, der giver en mulighed for, at også de lidt mindre partier repræsenteres. Hvis man foretager en fiktiv sammenlægning af de deltagende kommuner, og hvis der skal udpeges tilstrækkelig mange repræsentanter, så vil de små partier efter forholdstalsberegning sikkert blive repræsenteret.

Men er det særlig demokratisk? Egentlig ikke synes jeg, for det betyder, at en kommune kan få tilladt en repræsentant for et parti, som er svagt repræsenteret i den pågældende kommune, og som eventuelt tilhører mindretallet. Generelt er det jo sådan, at det også er ganske demokratisk, at det er et flertal, der bestemmer. Hermed sikres det, at der er opbakning til de